

Statistiska centralbyrån, Stockholm

National Central Bureau of Statistics, Stockholm, Sweden

Referent

Datum

Meddelande nr

Sid

Förste aktuarie Rein Jakoby
08/63 05 60/407

10.5.1968

I 1968:31

1(14)

P3

7.

- I 1968:31

Sverige

I

EXPORT AV JÄRN, STÅL OCH VERKSTADSPRODUKTER ÅREN 1966-1969
ENLIGT EXPORTENKÄTEN I FEBRUARI 1968¹⁾

Exports 1966-1969 of certain metal and engineering industry
products according to the survey in February 1968

Statistiska centralbyrån har under februari-mars 1968 utfört den sedvanliga enkäten rörande exportförväntningarna inom järn- och stålverk samt verkstadsindustri. Vid denna undersökning har en teknisk omläggning skett beträffande verkstadsindustrin, varför resultaten presenteras i två versioner, dels beräknade på samma sätt som tidigare, dels beräknade enligt den nya metoden. Beträffande järn- och stålverk har endast vissa smärre justeringar i blankettutformningen gjorts.

För närmare beskrivning av enkäternas uppläggning enligt den gamla metoden hänvisas till Statistiska meddelanden I 1966:21. Resultaten av den närmast föregående undersökningen redovisas i Statistiska meddelanden I 1967:76.

1. Förändringar vid omläggningen

Förändringarna består i att ett nytt undersökningsurval har uttagits, att beräkningsmetoderna delvis ändrats och att frågeblanketten omarbetats något.

Det nya urvalet är ett med investeringsenkäterna positivt samordnat slumpmässigt urval av företag som omfattar ISIC-branscherna 350-389 exklusive 381 (skeppsvarv). Population, urval, storleksgrupper, urvalssannolikheter samt svarsfrekvenser finns redovisade i tabell 5.

Beräkningsförfarandet är upplagt enligt följande. Företagen är indelade i åtta storleksgrupper efter antalet anställda

1) Här framlagda siffror utgör en redovisning av företagens exportuppgifter såsom de förelåg i februari-mars 1968. En mer ingående analys av enkätresultaten görs av konjunkturinstitutet och redovisas i "Reviderad nationalbudget 1968".

(dessutom tillkommer ett totalräknat stratum som fångar in verkstadsexporten hos företag i branschen järn- och stålverk ISIC 341 som också har verkstadsproduktion). Inom varje storleksgrupp exklusive de två minsta, har med slumpmetod ett antal företag utvalts att medverka; i den största gruppen samtliga företag och i de mindre storleksgrupperna endast en mindre andel av företagen. Uppgifterna har uppräknats till totalnivå genom att de värden som lämnas av företagen inom varje storleksgrupp multipliceras med en faktor som är lika med det totala antalet företag som finns i denna grupp dividerad med antalet företag i urvalet. För bortfall i de två största storleksgrupperna (6 och 7) tillämpas Colddeck-inputtering dvs uppgift konstrueras på grundval av information som man erhållit från annat håll. I denna undersökning har detta skett genom att man på grundval av information från den årliga industristatistiken inputerat medianvärdet från de övriga svarande företagen inom storleksgruppen. För bortfall i övriga storleksgrupper har uppräknings skett på samma sätt som för i urvalet ej ingående företag.

Undersökningen har uppdelats i två delar. Den ena delen omfattar företag med minst 200 anställda (storleksgrupperna 6, 7 och 9) medan den andra delen omfattar företag med minst 10 och högst 199 anställda (storleksgrupperna 3, 4, 5 och 8). För den senare gruppen har uppgiftslämnandet förenklats betydligt genom att företagen tillfrågas om enbart faktisk respektive planerad export under vissa helår. Svaret skall anges medelst kryssmarkeringar i vissa givna intervall upp till ett visst värde över vilket uppgift om exakt belopp begärts. För den första gruppen, som omfattar större företag, har å ena sidan antalet ex-postperioder utökats något medan å andra sidan uppdelningen av exporten på länder och länderområden inskränkts till helårsvärden från tidigare redovisning av halvårsvärden. Länderfördelningen har kompletterats med EEC och EFTA (inkl Finland) medan Sydamerika utgått ur särredovisningen och nu enbart ingår i restposten.

2. Redovisningen av undersökningsresultaten

Resultaten redovisas i följande tabeller och diagram:

Tabell 1	Järn- och stålverk. Procentuella förändringar av exportvärdet.
Tabell 2	Järn- och stålverk. Exporten fördelad på länder och länderområden.
Diagram A	Järn- och stålverk. Exporten i absoluta tal enligt utrikeshandelsstatistiken och de senaste enkäterna.
Tabell 3	Verkstadsindustri. Procentuella förändringar av exportvärdet. För jämförelse bakåt.
Tabell 4	Verkstadsindustri. Exporten fördelad på länder och länderområden. För jämförelse bakåt.
Diagram B	Verkstadsindustri. Exporten i absoluta tal enligt utrikeshandelsstatistiken och de senaste enkäterna. För jämförelse bakåt.

- Tabell 5 Verkstadsindustri. Data om population och urval. För jämförelse framåt.
- Tabell 6 Verkstadsindustri. Exporten i absoluta tal enligt utrikeshandelsstatistiken och enkäten. Enkätens värden uppräknade och fördelade på storleksgrupper. För jämförelse framåt.
- Tabell 7 Verkstadsindustri. Exporten från större företag fördelad på länder och länderområden enligt utrikeshandelsstatistiken och enkäten. Uppräknade värden för jämförelse framåt.

3. Kommentarer till tabellerna 1-4 och diagrammen A och B

Uppgifterna i tabellerna 1 och 3 bygger på a) utrikeshandelsstatistiken sedan 1963 och b) enkäterna från februari-enkäten 1964. De procentuella förändringarna är beräknade i förhållande till samma period ett år tidigare, dels halvårsvis, dels helårsvis. Utrikeshandelsstatistiken betraktas approximativt som det faktiska utfallet och enkätuppgifterna som uppskattade värden.

Av tabell 1 framgår att enligt utrikeshandelsstatistiken låg exportvärdet för järn- och stålverk år 1967 14,0 procent över nivån år 1966. Enligt företagens uppgifter till enkäten var motsvarande ökning 14,9 procent.

Med hänsyn tagen till det mönster beträffande prognosuppgifter som tidigare enkäter visat tyder prognossiffrorna för år 1968 på en betydligt mer dämpad utveckling för år 1968 än för år 1967.

Av tabell 3 framgår att exportvärdet av verkstadsprodukter ökat med 6,8 procent under år 1967 enligt utrikeshandelsstatistiken. Enligt enkätens uppgifter var motsvarande ökning 7,5 procent.

Enligt prognosuppgifterna för år 1968 kan man förvänta en klart större ökningstakt för exporten av verkstadsprodukter under år 1968 än 1967.

I tabellerna 1 och 3 finns även angivet den förväntade utvecklingen första halvåret 1969. Med hänsyn tagen till erfarenheter från tidigare undersökningstillfällen ger dessa prognosvärden ingen entydig bild av den förväntade utvecklingen.

Ur tabell 2 kan utläsas att, ifråga om fördelningen av järn och stål på olika marknader, EEC-blockets andel väntas öka under år 1968. Dock väntas Västtysklands andel öka i något mindre takt än genomsnittet för EEC i övrigt.

Av tabell 4 framgår att enligt enkätens uppgifter, om fördelningen av verkstadsprodukter på olika marknader år 1967, har EECs andel minskat medan USA och Kanadas andel ökat. För år 1968 tyder prognossiffrorna på en återhämtning för EECs del medan Eftas andel väntas minska.

Diagram A och B visar exportutvecklingen enligt utrikes-handelsstatistiken och enligt enkäterna fr o m augusti 1966, dels för järn- och stålverk, dels för verkstadsindustri. Uppgifterna för de tre senaste halvåren vid varje enkättillfälle är beräknade förväntade värden.

Vid enkäten har uppgifter inhämtats om företagens bedömning av utvecklingen i den genomsnittliga prisnivån för exportleveranser under första och andra halvåret 1968 samt under första halvåret 1969, jämfört med prisnivån andra halvåret 1967. Enligt de avgivna uppgifterna väntas det rådande pris-läget för järn- och stålprodukter bestå. För verkstadsprodukter förutses att prisläget skall lätta något.

4. Kommentarer till tabellerna 6-7

Värdena i tabellerna 6 och 7 bygger på uppgifter lämnade av företag som ingår i det nya urvalet. Beräkningarna har också skett enligt delvis andra beräkningsmetoder än tidigare (se avsnitt 1 ovan).

Ur tabell 6 kan utläsas att exportvärdet för verkstadsprodukter under år 1967 ökat med ungefär 600 miljoner kronor i löpande priser räknat. Den procentuella ökningen var 8,5 procent. Prognosuppgifterna tyder liksom i tabell 3 på en klart större ökningstakt för exporten av verkstadsprodukter under år 1968 än 1967.

I tabell 7 redovisas för de större företagen exportvärdet för verkstadsprodukter fördelat på länder och länderområden. Denna redovisning kan ge endast en grov bild av exportens geografiska fördelning eftersom ungefär tio procent av totala exporten enligt enkätuppgifterna är att hänföra till de mindre företagen. Erhållna resultat stämmer dock i allt väsentligt överens med tabell 4 (som bygger på det äldre urvalet). Beträffande slutsatser hänvisas till kommentaren i tabell 4.

De större företagen har, liksom företagen i det gamla urvalet, ombetts göra en bedömning av den förväntade prisutvecklingen. De båda materialen pekar samstämmigt på att prisläget förutses komma att lätta något.

SUMMARY IN ENGLISH

In this survey, a sample of enterprises in metal and engineering industries have reported their future export expectations.

Compared to previous surveys the sample design and estimation method has been modified for engineering industry. The survey data have been collected and edited according to as well the old as the new method.

For metal products the increase rate in export value during 1968 is expected to be lower as that in 1967.

The export value for engineering products is expected to increase more rapidly in 1968 than in 1967.

Results are reported in tables and diagrams as follows:

Table 1 Metal industry. Percentage change in the value of exports.

Table 2 Metal industry. Distribution of exports by countries and groups of countries.

Diagram A Metal industry. The value of exports according to foreign trade statistics and the latest surveys of exports.

Table 3 Engineering industry. Percentage change in the value of exports. For comparison with earlier surveys.

Table 4 Engineering industry. Distribution of exports by countries and groups of countries. For comparison with earlier surveys.

Diagram B Engineering industry. The value of exports according to foreign trade statistics and the latest surveys of exports. For comparison with earlier surveys.

Table 5 Engineering industry. Data about the population and the sample. For comparison forwards.

Table 6 Engineering industry. Estimated export values distributed by size-groups of enterprises. For comparison forwards.

Table 7 Engineering industry. Distribution of estimated exports by countries and groups of countries. For comparison forwards.

In the tables and diagrams I and II are used as follows:

I = the first half of the year

II = the second half of the year

Tabell 1. JÄRN- OCH STÅLVERK

Procentuella förändringar av exportvärdet enl. exportenkäterna och utrikeshandelsstatistiken

Anm. I betecknar första halvåret

" II " andra "

Enkäter	<u>1964</u> 1963	<u>1964:I</u> 1963:I	<u>1964:II</u> 1963:II	<u>1965</u> 1964	<u>1965:I</u> 1964:I	<u>1965:II</u> 1964:II	<u>1966</u> 1965	<u>1966:I</u> 1965:I	<u>1966:II</u> 1965:II	<u>1967</u> 1966	<u>1967:I</u> 1966:I	<u>1967:II</u> 1966:II	<u>1968</u> 1967	<u>1968:I</u> 1967:I	<u>1968:II</u> 1967:II	<u>1969</u> 1968	<u>1969:I</u> 1968:I
Febr 1964	13,6	18,9	9,0		0,1												
Aug 1964			14,5	7,3	10,3	4,4											
Febr 1965				14,3	20,0	9,4		3,1									
Aug 1965						9,8	8,2	13,6	3,2								
Febr 1966							8,9	10,8	7,1		3,2						
Aug 1966									9,8	6,5	12,3	1,3					
Febr 1967										10,4	15,6	5,7		2,9			
Aug 1967												9,0	5,4	5,3	5,5		
Febr 1968										14,9	17,6	12,4	6,3	6,1	6,5		5,3
Utrikes- handels- statistiken	22,8	28,4	17,8	10,3	11,6	9,8	10,9	9,6	12,2	14,0	17,3	10,7					

Tabell 2. JÄRN- OCH STÅLVERK: EXPORTEN FÖRDELAD PÅ LÄNDER OCH LÄNDEROMRÅDEN

Anm: I betecknar första halvåret

" II " andra "

	Exportleveranser enligt februarienkäten 1968						Exportleveranser enligt utrikeshandelsstatistiken	
	Milj kr			Procentuell			Milj kr	Procentuell
	1966	1967	1968	förändring 1967/1966	förändring 1968/1967	fördelning 1967	1967	fördelning 1967
Västeuropa	1 207,6	1 374,6	1 469,3	13,8	6,8	66,5	1 397,8	66,4
därav:								
EEC	554,2	537,9	630,4	- 2,9	17,2	26,0	550,6	26,2
EFTA (inkl Finland)	615,5	775,1	781,3	25,9	0,8	37,5	789,2	37,5
Norge	117,1	126,6	123,4	8,1	- 2,5	6,1	135,2	6,4
Danmark	131,9	148,4	153,6	12,5	3,5	7,2	160,4	7,6
Finland	76,3	100,2	105,1	31,3	4,9	4,8	113,4	5,4
Storbritannien	194,4	290,8	305,9	49,6	5,2	14,1	282,5	13,4
Västtyskland	257,8	220,6	257,2	- 14,4	16,6	10,7	226,6	10,8
Östeuropa och Kina	168,3	218,1	192,4	29,6	- 11,8	10,6	223,0	10,6
USA och Kanada	271,7	288,5	346,4	6,2	20,1	13,9	286,6	13,6
Japan	12,6	37,5	23,3	197,6	- 37,9	1,8	37,7	1,8
Övriga länder	139,1	148,2	165,4	6,5	11,6	7,2	159,7	7,6
Summa	1 799,3	2 066,9	2 197,1	14,9	6,3	100,0	2 104,8	100,0

Tabell 3. VERKSTADSINDUSTRI

Procentuella förändringar av exportvärdet enligt exportenkäterna och utrikeshandelsstatistiken .

För jämförelse bakåt

Anm: I betecknar första halvåret

II " andra "

Enkäter	<u>1964</u> 1963	<u>1964:I</u> 1963:I	<u>1964:II</u> 1963:II	<u>1965</u> 1964	<u>1965:I</u> 1964:I	<u>1965:II</u> 1964:II	<u>1966</u> 1965	<u>1966:I</u> 1965:I	<u>1966:II</u> 1965:II	<u>1967</u> 1966	<u>1967:I</u> 1966:I	<u>1967:II</u> 1966:II	<u>1968</u> 1967	<u>1968:I</u> 1967:I	<u>1968:II</u> 1967:II	<u>1969</u> 1968	<u>1969:I</u> 1968:I
Febr 1964	13,8	16,0	11,8		10,7												
Aug 1964			14,4	7,8	9,4	6,4											
Febr 1965				10,9	10,7	11,1		9,3									
Aug 1965						13,1	11,4	15,5	7,7								
Febr 1966							12,1	18,5	6,4		4,7						
Aug 1966									7,8	7,8	9,6	5,9					
Febr 1967										9,1	11,9	6,4		10,9			
Aug 1967												7,3	10,1	13,8	6,6		
Febr 1968										7,5	6,8	8,1	10,8	12,1	9,6		8,2
Utrikes- handels- statistik	16,9	19,8	14,1	7,5	7,3	7,7	19,7	21,3	18,2	6,8	10,6	3,0					

Tabell 4. VERKSTADSINDUSTRI: EXPORTEN FÖRDELAD PÅ LÄNDER OCH LÄNDEROMRÅDEN

För jämförelse bakåt

Anm: I betecknar första halvåret

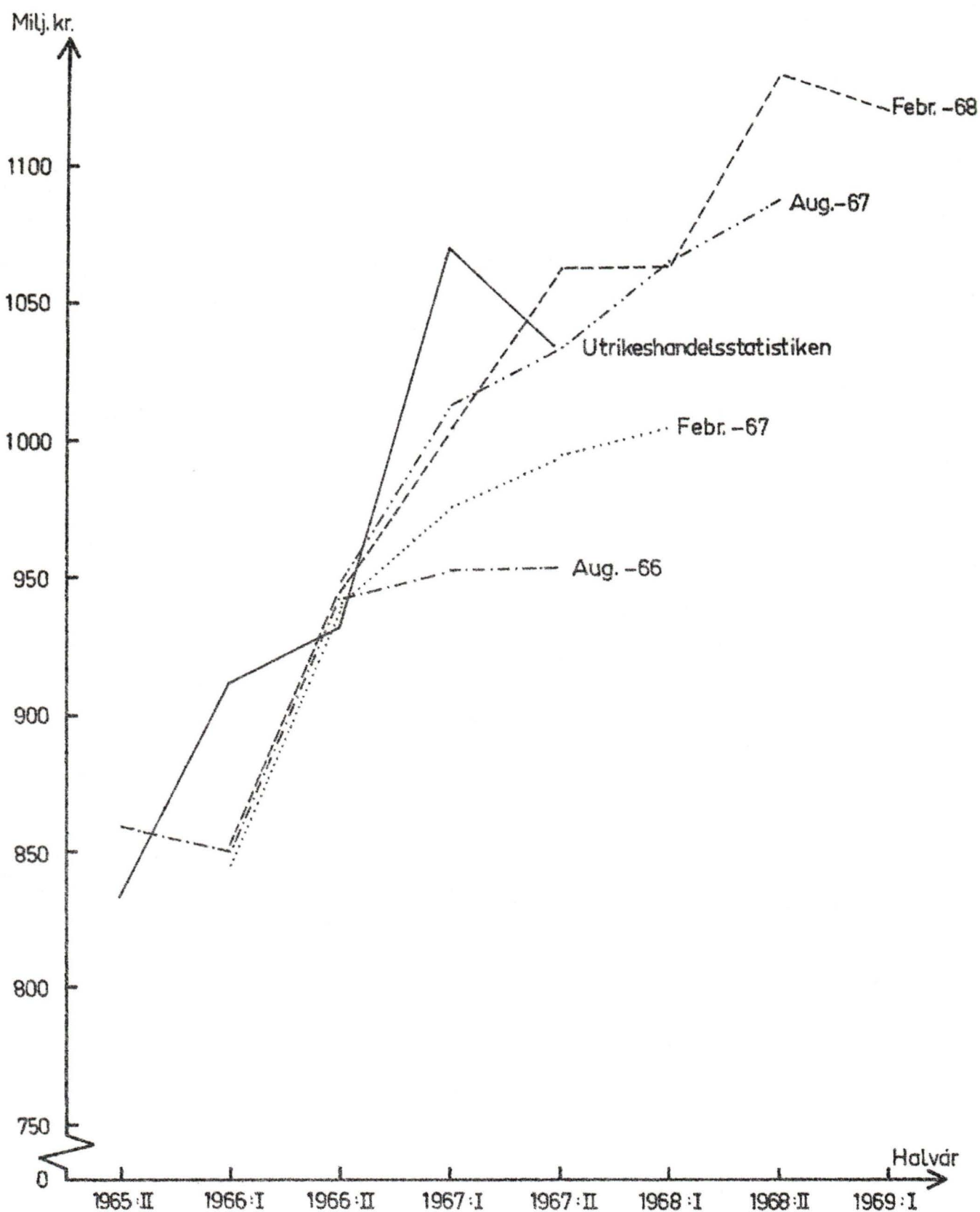
II " andra "

	Exportleveranser enligt februarienkäten 1968						Exportleveranser enligt utrikeshandelsstatistiken	
	Milj kr			Procentuell			Milj kr	Procentuell
	1966	1967	1968	förändring 1967/1966	förändring 1968/1967	fördelning 1967	1967	fördelning 1967
Västeuropa	4 297	4 465	4 782	3,9	7,1	57,6	4 816,3	59,5
därav:								
EEC	1 486	1 446	1 605	- 2,7	11,0	18,7	1 472,2	18,2
EFTA (inkl Finland)	2 544	2 671	2 824	5,0	5,7	34,5	2 994,8	37,0
Norge	556	643	650	15,6	1,1	8,3	782,8	9,7
Danmark	617	688	712	11,5	3,5	8,9	724,7	9,0
Finland	489	476	472	- 2,7	- 0,8	6,1	551,6	6,8
Storbritannien	448	477	533	6,5	11,7	6,2	550,8	6,8
Västtyskland	470	464	468	- 1,3	0,9	6,0	480,9	5,9
Östeuropa och Kina	365	415	460	13,7	10,8	5,4	479,0	5,9
USA och Kanada	995	1 232	1 416	23,8	14,9	15,9	1 168,6	14,4
Japan	63	101	101	60,3	0,0	1,3	125,8	1,6
Övriga länder	1 488	1 533	1 827	3,0	19,2	19,8	1 504,2	18,6
Summa	7 208	7 746	8 586	7,5	10,8	100,0	8 093,9	100,0

Järn-och stålverk

Diagram A

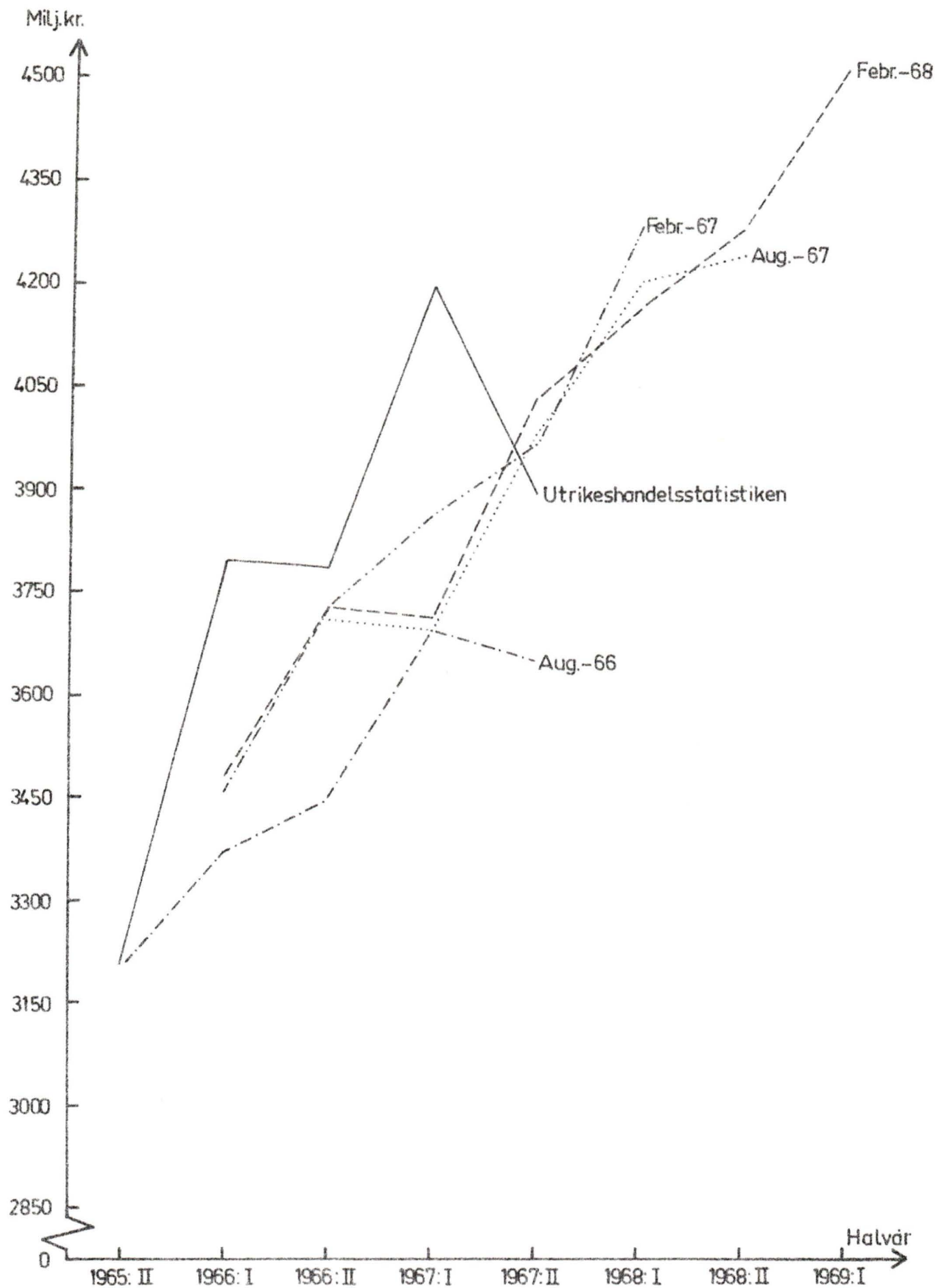
Exportutvecklingen enligt utrikeshandelsstatistiken och exportenkäterna
augusti 1966-februari 1968

Verkstadsindustri

Diagram B

Exportutvecklingen enligt utrikeshandelsstatistiken och exportenkäterna
augusti 1966 – februari 1968

Tabell 5. VERKSTADSINDUSTRI

Uppgifter om population och urval. För jämförelse framåt

Stratum	Antal företag År 1967	Antal anställda År 1966	Enkäturval Jan 1968	Urvals- sannolikhet	Population Mars 1968	Enkäturval Mars 1968	Enkät svar Febr 1968	Svars- procent
1	89	0 - 4	0	0	--	--	--	--
2	1 167	5 - 9	0	0 0	--	--	--	--
3	2 400	10 - 49	80	0,0333	2 400	80	78	97,5
4	446	50 - 99	83	0,1861	446	83	83	100,0
5	228	100 - 199	75	0,3281	228	75	75	100,0
6	122	200 - 499	61	0,5000	119	58	58	100,0
7	90	500 -	90	1,0000	90	90	87	96,7
8	315	Nyttillkomna efter 1966	20	0,0635	315	20	20	100,0
9	8	x)	8	1,0000	8	8	8	100,0
Summa	4 865	..	417	..	3 605	414	409	98,8

x) Företag på järn- och stålsidan (ISIC 341) med export av verkstadsprodukter

Tabell 6. VERKSTADSINDUSTRI

Faktisk och planerad export åren 1966-1968. För jämförelse framåt. Uppräknade värden i miljoner kronor

År	Stratum							Summa	Utrikeshandels- statistik
	3	4	5	6	7	8	9		
1966:I	..	..	..	286	2 625	..	117	..	3 796,4
1966:II	..	..	..	307	2 816	..	137	..	3 782,5
1966	266	328	161	593	5 441	9	254	7 052	7 578,9
1967:I	..	..	..	307	2 832	..	119	..	4 197,0
1967:II	..	..	..	298	3 079	..	149	..	3 896,9
1967	344	336	165	605	5 911	20	268	7 649	8 093,9
1968:I	..	..	..	330	3 209	..	168	..	
1968:II	..	..	..	355	3 448	..	180	..	
1968	343	317	185	685	6 657	24	348	8 559	
1969:I	..	..	..	373	3 473	..	180	..	

Anm: I betecknar första halvåret

II " andra "

Tabell 7. VERKSTADSINDUSTRI

Faktisk och planerad export fördelad på länder och länderområden åren 1966-1968. Uppräknade värden inom vissa storleksgrupper. För jämförelse framåt.

Miljoner kronor

Område	år Stratum	1966				1967				1968				Relativ fördeln 1967 enl febr enk	Utrikeshandels- statistiken		
		6	7	9	s:a	6	7	9	s:a	6	7	9	S:a		Relativ	Absolut	
															förd 1967	förd 1967	
Västeuropa		385	3 057	192	3 634	407	3 186	196	3 789	460	3 468	240	4 168	55,9	59,5	4 816,3	
EEC		121	962	82	1 165	118	938	67	1 123	142	1 082	92	1 316	16,6	18,2	1 472,2	
EFTA (inkl. Finland)		230	1 802	104	2 136	262	1 981	119	2 362	282	2 109	143	2 534	34,8	37,0	2 994,8	
Norge		65	422	17	504	76	493	12	581	81	496	16	593	8,6	9,7	782,8	
Danmark		47	457	10	514	54	534	9	597	56	550	12	618	8,8	9,0	724,7	
Finland		45	371	10	426	41	338	21	400	48	357	16	421	5,9	6,8	551,6	
Storbritannien		35	302	56	393	50	332	52	434	57	378	60	495	6,4	6,8	550,8	
Västtyskland		59	255	35	349	43	247	16	306	61	286	27	374	4,5	5,9	480,9	
Östeuropa och Kina		34	234	5	273	36	311	5	352	38	351	8	397	5,2	5,9	479,0	
USA och Kanada		70	798	25	893	67	1 006	31	1 104	85	1 168	40	1 293	16,3	14,4	1 168,6	
Japan		4	52	4	60	7	74	6	87	5	71	9	85	1,2	1,6	125,8	
Övriga länder		100	1 300	28	1 428	88	1 334	30	1 452	97	1 599	51	1 747	21,4	18,6	1 504,2	
Summa		593	5 441	254	6 288	605	5 911	268	6 784	685	6 657	348	7 690	100,0	100,0	8 093,9	
Procentandel av to- tala exporten enligt enkätuppgifterna																	
					89%						89%						90%

I exportenkäterna definieras grupperna järn- och stålverk resp verkstadsindustri som företag med produktion av nedan uppräknade produkter.

Med järn- och stål avses följande tulltaxenummer (Brysselnomenklatur):

73.01, 73.02, 73.04, 73.05	Tackjärn, järnsvamp, pulveriserat järn och stål samt ferrolegeringar
73.06, 73.07, 73.08	Göt och ämnen (Obs! se även 73.15)
73.09	Universaljärn och universalstål
73.10, 73.11	Valstråd och stänger inkl profilstänger
73.12	Band, varm- eller kallvalsade
73.13	Plåt, varm- eller kallvalsad
73.14	Dragen tråd
73.15	Legerat stål och kolrikt stål, i sådana former som avses i nr 73.06 - 73.14
73.16	Banbyggnadsmaterial
73.17, 73.18, 73.19, 73.20	Rör och rördelar
73.40	Gjutjärns-, stålgjut- och smidesgoods, ej vidare bearbetat

Med verkstadsprodukter avses följande tulltaxenummer (Brysselnomenklatur):

73.21 - 73.36	Konstruktioner och manufaktur av järn och stål
73.38.11 - 73.38.49	Hushålls- och sanitetsartiklar av järn och stål
74.09 - 74.19, 75.06	Arbeten av andra oädla metaller
76.08 - 76.16, 77.03, 78.06	
79.05 - 79.06, 80.06	
Kapitel 82, 83	Verktyg, redskap, bestick o d
Kapitel 84	Ångpannor, maskiner och apparater samt mekaniska redskap
Kapitel 85	Elektriska maskiner och apparater samt elektrisk materiel
Kapitel 86 - 88	Transportmedel exkl fartyg och båtar och militära stridsfordon under 87.08
90.17.11 - 90.17.19, 90.20	Elektromedicinska apparater och instrument, röntgenapparater o d
90.26.30, 90.28	Elektriska instrument och apparater för mätning, kontroll, analys eller automatisk reglering
87.08, 93.01 - 93.03, 93.06.10 - 93.06.20, 93.07.10 - 93.07.20	Bepansrade stidsfordon, vapen och ammunition